11/01/2019

“Κεραυνός” Οικ. Πατριάρχου: Αντιπαρερχόμεθα τις ύβρεις και τις βαριές εκφράσεις

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Στο ιστορικό γεγονός της χορηγήσεως του Τόμου της Αυτοκεφαλίας στη νεοσύστατη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας αναφέρθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, παρουσία των μελών της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, κατά τη χειροθεσία του Καθηγητού του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνου Χρήστου, σε Άρχοντα Ασηκρήτη.

«Είναι ένα γεγονός το οποίον έχει ήδη καταγραφεί εις τας δέλτους της εκκλησιαστικής και όχι μόνον ιστορίας και εναπόκειται εις τας αδελφάς Εκκλησίας, τας κατά τόπους, τας Αυτοκεφάλους, με πρώτα τα Πρεσβυγενή Πατριαρχεία, να αναγνωρίσουν την νέαν Αδελφήν Εκκλησίαν και να εντάξουν το όνομα του Προκαθημένου της εις τα ορθόδοξα Δίπτυχα. Υπάρχουν ίσως δισταγμοί ακόμη, αλλά είμεθα βέβαιοι ότι τούτο θα γίνει και η μία Εκκλησία μετά την άλλην θα αναγνωρίσουν την δεκάτην πέμπτην Ορθόδοξον Αυτοκέφαλον Εκκλησίαν και θα μνημονεύουν τον Προκαθήμενόν της εις τα Δίπτυχα. Είναι γεγονός, και είναι κοινόν μυστικόν, ότι δια αυτήν την πρωτοβουλίαν της, η Μητέρα Εκκλησία, επηνέθη από πολλούς, ανεγνωρίσθη η ορθότης της πρωτοβουλίας της, αλλά και από άλλους εξυβρίσθη και εχρησιμοποιήθησαν βαρείαι εκφράσεις και εναντίον του Θεσμού και εναντίον του προσώπου του ομιλούντος. Αυτά τα αντιπαρερχόμεθα εν τη βεβαιότητι ότι επράξαμεν το δέον, το ορθόν».

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, υπογράμμισε ότι το σύνολο των μελών της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι βέβαιοι για την ορθότητα της απόφασης αυτής, αφενός μεν διότι ήταν δικαίωμα των εκατομμυρίων ορθοδόξων πιστών της Ουκρανίας «να αποκτήσουν και αυτοί, όπως όλοι οι λαοί των Βαλκανίων, όπως όλες οι νεότερες Αυτοκέφαλες Ορθόδοξες Εκκλησίες, την ανεξαρτησίαν των και την ελευθερίαν των», και αφετέρου ήταν δικαίωμα της

Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως να χορηγήσει αυτό το Αυτοκέφαλο στην Εκκλησία της Ουκρανίας «καθότι αυτή και μόνον έχει το δικαίωμα και το προνόμιον από την ιστορίαν, τους Ιερούς Κανόνες και την πράξιν της Ορθοδόξου Εκκλησίας να απονέμει το Αυτοκέφαλον, το οποίον είναι πάντοτε επ' αναφορά προς μίαν μελλοντικήν Οικουμενικήν Σύνοδον, η οποία θα επικυρώσει αυτά τα Αυτοκέφαλα». Όπως διευκρίνισε, «κανένα Αυτοκέφαλο εκτός από τα Αυτοκέφαλα των Πρεσβυγενών Πατριαρχείων και της Αγιωτάτης Εκκλησίας της Κύπρου δεν είναι τετελειωμένον, αλλά είναι επ'αναφορά προς μίαν Αγίαν Οικουμενικήν Σύνοδον, η οποία θα συνέλθει εις το μέλλον, συν Θεώ Αγίω». Υπενθύμισε δε, ότι η μαρτυρική Πρωτόθρονη Εκκλησία της Ορθοδοξίας, «εκένωσεν εαυτήν, εθυσιάσθη διά τα τέκνα της, και πολλά εξ αυτών εφάνησαν λίαν αγνώμονα προς την ευεργετήσασαν αυτά Μητέρα Εκκλησίαν».

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης ανέφερε ότι το 2019 συμπληρώνονται σαράντα χρόνια από την εκδημία του μεγάλου θεολόγου αειμνήστου πατρός Γεωργίου Φλωρόφσκυ και ανακοίνωσε την οργάνωση συνεδρίου, «δια να εξαρθεί η προσωπικότης, το θεολογικόν βάθος του πατρός Γεωργίου Φλωρόφσκυ και να του εκφράσουμε, εμείς οι Έλληνες ιδιαιτέρως, την ευγνωμοσύνην μας δια όσα αγαθά ελάλησε και έγραψε υπέρ του Γένους μας, υπέρ της συμβολής του Ελληνισμού εις την Θεολογίαν και εις την ανάπτυξιν των χριστιανικών δογμάτων. Του είμεθα όντως ευγνώμονες. Και ήτο Ρώσος στην καταγωγή, δεν ήτο Έλλην ο πατήρ Φλωρόφσκυ. Και μακάρι όλοι οι ομοεθνείς του, οι Σλάβοι, να είχαν την ίδια θεώρηση των πραγμάτων, τα ίδια πιστεύματα, το ίδιο θεολογικόν βάθος, τότε θα είχαν αποφευχθεί πολλά εντός εισαγωγικών «παρατράγουδα», τα οποία ταλαιπωρούν την ενότητα της Ορθοδοξίας κατά τις τελευταίας δεκαετίας».

Απευθυνόμενος στο νέο Άρχοντα εξήρε την προσφορά του στη θεολογική επιστήμη και ιδιαιτέρως στη μελέτη της εκκλησιαστικής ιστορίας και του βυζαντινού πολιτισμού. «Συναγάλλεται σήμερον μεθ᾽ ημών η ψυχή του μακαριστού πατρός σας, του καθηγητού Παναγιώτου Χρήστου, ο οποίος προσέφερε πάμπολλα και πρωτοποριακά εις τον χώρον της Πατρολογίας και της Πατερικής Θεολογίας, διηκόνησε δε επί 23 συναπτά έτη (1966-1989) ευόρκως το καθ᾽ ημάς Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών ως πρώτος Διευθυντής αυτού», είπε ο Οικουμενικός Πατριάρχης, και αναφερόμενος στο οφφίκιο που του απένειμε υπενθύμισε ότι μεταξύ εκείνων που το έφεραν κατά τη βυζαντινή περίοδο ήταν και πολλοί σημαίνοντες θεολόγοι και σπουδαίοι εκκλησιαστικοί άνδρες.

«Και σήμερον η Εκκλησία έχει ανάγκην τοιούτων προσωπικοτήτων με πιστότητα εις την παράδοσιν και με ανοικτούς ορίζοντας, με λιπαράν παιδείαν και βαθείαν πίστιν, με εκκλησιαστικόν ήθος και γνώσιν του συγχρόνου κόσμου, με ορθόδοξον

βίωμα και πνεύμα διακονίας. Σπουδάζετε και διδάσκετε, Εντιμολογιώτατε Άρχον, το λεγόμενον Βυζάντιον και τον πολιτισμόν του, όπου το αρχαίον ελληνικόν πνεύμα όχι μόνον δεν εξέλιπε, αλλά ενεπλουτίσθη εκ της δημιουργικής συναντήσεως με τον χριστιανισμόν και «ωλοκληρώθη εντός της Εκκλησίας», ως προσφυώς διετύπωσεν ο πρύτανις των Ορθοδόξων θεολόγων του 20ου αιώνος π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ. Ο καθ᾽ ημάς πνευματικός πολιτισμός ήτο σύνθεσις του «κατά λόγον» ζην των Αρχαίων και του «εν Χριστώ» και «κατά Χριστόν» ζην των ημετέρων. Η πίστις ήτο εδώ «πλήρωσις» και όχι κατάργησις του λόγου. Εδώ εσφυρηλατήθησαν η πίστις, το ήθος και ο πολιτισμός, τα οποία, ως προσθέτει ο Φλωρόφκυ, συγκροτούν την «οντολογικήν ταυτότητα» της Εκκλησίας, η οποία διασώζεται διά μέσου των αιώνων ως «οργανική συνέχεια», ως «παράδοσις της αληθείας», ως μαρτυρία διαρκούς παρουσίας του Αγίου Πνεύματος εν αυτή.

Αυτήν την αλήθειαν οφείλει να ενσαρκώνη και να εκφράζη και η σύγχρονος Ορθόδοξος θεολογία. Η θεολογία δεν είναι δυνατόν να αγνοή τας τάσεις, τας αντιφάσεις και τας θετικάς προοπτικάς του συγχρόνου πολιτισμού, αφού εν τω πλαισίω αυτού αναπτύσσεται, ως απάντησις εις τας προκλήσεις υπ᾽ αυτού συγκροτείται, και εντός αυτού δίδει την χριστιανικήν μαρτυρίαν της. Διάλογος με τον κόσμον δεν σημαίνει ότι υιοθετούμεν το πνεύμα των καιρών, ότι εκκοσμικεύομεν το Ευαγγέλιον. Εξ άλλου, η χριστιανική μαρτυρία φαίνεται ότι απειλείται περισσότερον από την εσωστρέφειαν και την κλειστότητα, αι οποίαι εκφράζουν σιωπηρήν συνθηκολόγησιν με τας προκλήσεις της εποχής και, εν τέλει, φοβίαν, παρά από την ανοικτοσύνην και τον διάλογον».

Από την πλευρά του ο νέος Άρχων εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την ιδιαίτερη τιμή που του επεφύλαξε η Μητέρα Εκκλησία. Αναφέρθηκε στη γνωριμία του με το Ιερό Φανάρι, αρχικά μέσω του μακαριστού πατρός του και αργότερα κατά τη διάρκεια των σπουδών και των ερευνών του.

«Δεν είναι τούτο απλώς το πρώτον τη τάξει Πατριαρχείον της Ορθοδοξίας. Είναι ο έγκυρος θεματοφύλαξ της Ιεράς παραδόσεως, της πίστεως της αρχαίας Εκκλησίας και της παραδόσεως των Πατέρων. Ενσωματώνει στη μνήμη του όλη την λάμψη του Βυζαντίου, την δόξαν αλλά και τα δεινά, τα λαμπρά βιώματα αλλά και τα παθήματα του Γένους μας. Ως κάτοχος αυτής της Ιεράς Παρακαταθήκης, το Ιερόν Φανάριον, επέδειξεν ανθεκτικότητα στας δυσμενείας των καιρών και σήμερον είναι εις θέσιν, υπό προϋποθέσεις βελτίονας, τας οποίας εν πολλοίς η ιδική σας πνευματοκίνητος και σοφή καθοδήγησις, Παναγιώτατε, διεμόρφωσε, να εξακολουθήσει να επιτελεί την διαχρονικήν αποστολήν του, να οδηγεί δηλονότι τον λαόν του Θεού εις την πορείαν προς την σωτηρίαν.

Σεις, Παναγιώτατε, ως φύλαξ της ακριβείας της Ορθοδόξου Πίστεως και κήρυξ του από τον Θεό εμφυτευμένου στους ανθρώπους νόμου της αγάπης διαποιμαίνετε την Ορθοδοξίαν, αλλά και αναδεικνύετε την μαρτυρίαν της προς τον κόσμον, με τους διαχριστιανικούς και διαθρησκειακούς διαλόγους και τας λοιπάς πρωτοβουλίας σας, αι οποίαι κινούν τον τροχόν της Ιεράς ιστορίας προς τα εμπρός.

Αποτελεί βαθείαν πεποίθησίν μου ότι όλοι οι Ορθόδοξοι, ειδικώς οι προερχόμενοι από το ημέτερον Γένος, οφείλουν να στηρίξουν την Μεγάλην του Χριστού

Εκκλησίαν εις την πορείαν της αυτήν».

Στη χειροθεσία του νέου Άρχοντος παρέστησαν, μεταξύ άλλων, Αρχιερείς και κληρικοί, ο Γενικός Γραμματέας της Αδελφότητας Οφφικιαλίων «Παναγία η Παμμακάριστος», Καθ. Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής και άλλοι Άρχοντες, ο Πρόεδρος του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Α.Π.Θ, Καθ. Συμεών Πασχαλίδης, Διευθυντής του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, Καθηγητές και φοιτητές της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., ο Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Θεολόγων, Καθ. Ηρακλής Ρεράκης και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της.